

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Oude wijn in nieuwe zakken

'Onder de loep'

Kuiken, F.

Publication date

2016

Document Version

Final published version

Published in

Les

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kuiken, F. (2016). Oude wijn in nieuwe zakken: 'Onder de loep'. *Les*, 34(197), 35.
https://www.tijdschriftles.nl/inhoud/tijdschrift_artikel/LE-34-197-9/Oude-wijn-in-nieuwe-zakken

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Onder de loep

Oude wijn in nieuwe zakken

Toen ik veertig jaar geleden begon met het lesgeven aan nieuwkomers (een term die toen overigens nog niet of nauwelijks bestond), probeerde iedereen zo'n beetje zelf het wiel uit te vinden. Wat waren we blij toen in 1976 NEDERLANDS VOOR GASTARBEIDERS uitkwam ofwel 'het gele boek', zoals het meestal werd aangeduid. Die tijd ligt ver achter ons. Voor volwassenen Nt2-leerders kan heden ten dage gekozen worden uit een keur aan materialen, zoals in dit themanummer wordt gedemonstreerd. Eén groep nieuwkomers lijkt echter stelselmatig te worden vergeeten, terwijl die het misschien wel het hardst nodig heeft: de jongste generatie nieuwkomers in de leeftijd van de basisschool.

Van horen en zeggen

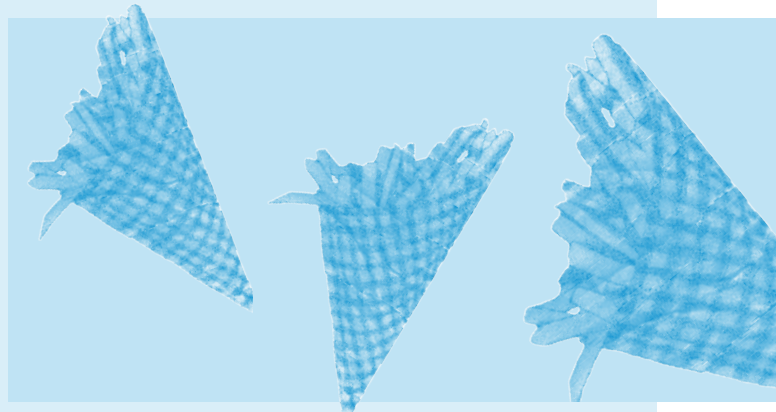
Ook voor deze groep was veertig jaar geleden geen leermiddelen voorhanden, terwijl hun aantal in het kader van gezinshereniging geleidelijk aan toenam. Gelukkig kwam daar aan het begin van de jaren tachtig verandering in toen met steun van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen (Cultuur zat er toen nog niet bij) VAN HOREN EN ZEGGEN werd uitgebracht. Een methode Nederlands voor anderstalige kinderen in het basisonderwijs. De leergang heeft het een jaar of twintig volgehouden, wat lang mag heten, aangenomen dat een leergang gemiddeld een jaar of tien meegaat en met enig oplapwerk nog zo'n vijf jaar extra.

Kleine doelgroep

Intussen waren we natuurlijk in een andere tijd beland, waarin de grenzen niet meer wagenwijd openstonden, uitgevers getroffen waren door economische recessie en er geen brood in zagen om voor een relatief kleine doelgroep met iets nieuws op de markt te komen. Maar rond de eeuwwisseling kwam er voor dezelfde doelgroep dan toch MONDELING NEDERLANDS. Ook dat materiaal heeft een decennium later een remake ondergaan in de vorm van MONDELING NEDERLANDS NIEUW. Zoals de naam al aangeeft gaat het hierbij niet om een totaal methode, zodat de lacunes worden aangevuld met materialen als HOREN, ZIEN EN SCHRIJVEN, ZIEN IS SNAPPEN, PUNTJE VAN JE PEN en wat dies meer zij, want wie lesgeeft aan nieuwkomers in het basisonderwijs moet van vele markten thuis zijn en over de nodige creativiteit beschikken.

Leskisten

Inmiddels zijn we alweer zoveel jaar verder en leven we in een tijd waarin we het aantal asielzoekers- en vluchtelingkinderen plotseling in grote mate zien toenemen. De behoefte aan (nieuwe) leermiddelen doet zich daardoor des te meer voelen. Ook de Inspectie van het Onderwijs heeft deze groep onlangs ontdekt en in een aantal rapporten geconstateerd dat de kwaliteit van dit type onderwijs verbeterd moet worden, waarbij het onder meer schort aan adequate leermiddelen. Hét moment om daarvoor geld beschikbaar te stellen, zou je denken. Maar wie daar zijn hoop op heeft gevestigd komt bedrogen uit. In plaats van geld beschikbaar te stellen voor de ontwikkeling van een nieuwe methode waar nu grote behoefte aan is en waar we weer een aantal jaren mee vooruit kunnen, is besloten om scholen verspreid over de regio's waarnaar deze kinderen uitwaaiëren speciale leskisten te verstrekken. Het is niet moeilijk om te raden wat er in de kisten zit: bestaande, verouderde materialen waarvan eerder de tekortkomingen al zijn aangetoond.

Een gemiste kans

Sommige scholen die voor het eerst met nieuwkomers te maken krijgen en geen materialen voor deze doelgroep in de kast hebben staan, zullen de kist ongetwijfeld in dank aanvaarden. Het is dan ook wachten op het moment waarop een bewindvoerder voor de camera's van de toegestroomde pers goede sier maakt met het overhandigen van de eerste leskist. Mijns inziens had de politiek er echter beter aan gedaan wat meer out of the box te denken en te investeren in een oplossing voor de langere termijn. De kisten hadden dan beter gebruikt kunnen worden om het oude materiaal ten grave te dragen.

Folkert Kuiken